

Vem
f-n tar
ansvar?

#vemfn

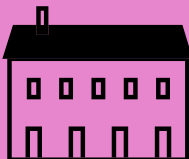
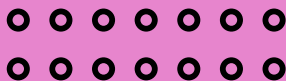
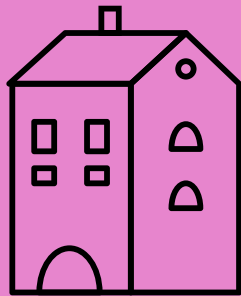
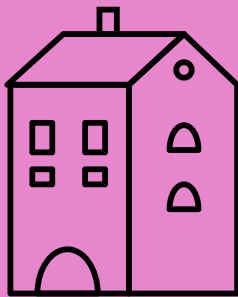
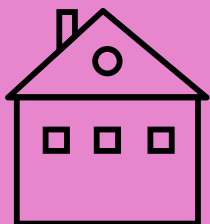
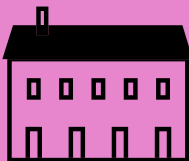
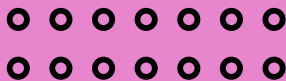
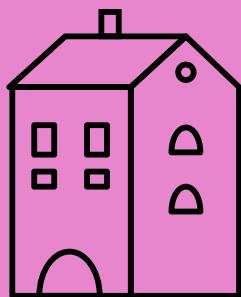
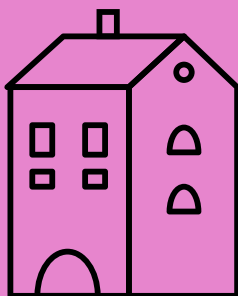
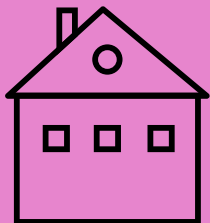
Sverige kan

En hållbar interkulturell utveckling

Innehåll

Förord – Ett samhälle för alla	5
Arbete	9
Utbildning	11
Bostäder	13
Våra förslag	15
<i>Allmänna områden</i>	16
<i>UNGVUX</i>	16
<i>Arbete</i>	16
<i>Utbildning</i>	17
<i>Bostäder</i>	18
Exempel från kommunerna	19
<i>Borlänge: Sveriges största sommarskola</i>	21
<i>Falköping: Modersmåslärare stödjer nyanlända elever</i>	22
<i>Lindesberg: Bovärdar, ett framgångskoncept</i>	24
<i>Nässjö: Yrkes-SFI inom räddningstjänsten</i>	25

Förord

– Ett samhälle för alla

Sverige växer och allt fler människor med olika kulturell och etnisk bakgrund bosätter sig här. Våra kommuner får hela tiden nya invånare från världens alla hörn vilket vi ser är positivt eftersom det utvecklar vårt samhälle. För att skapa samma möjligheter och livschanser behöver vi samverka och ta ett helhetsgrepp om utmaningar som följer en förändrad samhällsbild. Vi behöver hitta nya lösningar för att inkludera alla.

Ett socialt hållbart samhälle bygger på principer om demokrati, jämlikhet, jämställdhet, minskad diskriminering och bättre förutsättningar att delta och hitta sin plats. En arbetsmarknad där människor har sin försörjning och gemenskap, ett utbildningssystem där människors kompetens ökar och där elever rustas för sin framtid i Sverige med en värdig bostad. Där kan individen fylla på sin energi och trivas. I visionen om ett socialt hållbart samhälle behöver vi en samlande berättelse om hur vi vill jobba.

Ett samhälle för alla innebär för oss att alla har möjlighet att leva ett gott liv. Tillit till vårt gemensamma är grundläggande och därför ska alla få reella möjligheter till kommunal service, goda uppväxtvillkor, möjligheter till delaktighet, inflytande och egen försörjning. Ett samhälle för alla är ett socialt hållbart samhälle där klyftorna utjämnas och där kulturell förståelse byggs. De specifika utmaningarna för våra kommuner är arbete, utbildning och bostäder åt alla. Detta delar vi med många av landets kommuner och vi vill ta täten i visionen om ett land som inkluderar alla.

De grundläggande förändringarna i samhället kräver lösningar som ser helheten i förändringarna och förmår sätta samman olika företeelser till

mer komplicerade sammanhang. Förståelsen för hur bostadssituationen påverkar skolresultat och möjligheten att bli attraktiv på arbetsmarknaden måste behandlas utifrån ett helhetsperspektiv. Komplexiteten medför ett bredare innehåll som kräver samverkan mellan olika kompetenser och olika aktörer. Hela samhället behöver vara med!

Våra kommuner har under många år haft en stor inflyttning av människor på flykt och förenas i grundtanken att Sverige både kan och ska välkomna de som kommer till vårt land. Inflyttningen innebär nya fördelar och möjligheter och har en viktig betydelse för lokal utveckling och tillväxt. Det finns även utmaningar i Sveriges flyktingmottagande och i hur nyinflyttade svenskar introduceras i samhället. Långa handläggningstider, en arbetsmarknad som inte helt upptäckt fördelarna med mångfald i arbetskraften, bostadsbrist och utmaningar för skolan att möta tusentals nya elever med skilda behov, är specifika utmaningar nu. Det ställer höga krav på oss som kommuner, vi måste planera och bygga våra samhällen och förebygga segregation.

Vi behöver fler bostäder och samtidigt utbilda och hitta arbeten till de människor som riskerar att fastna i arbetslöshet. Vi ska möta alla nya elever och de elever som kommer sent in i grundskolan på ett sätt som ger dem rätt förutsättningar att utvecklas och bidra till den hållbara samhällsutvecklingen. Genom snabba insatser och en välkomnande attityd stärks människors känsla av tillhörighet och då stärks också demokratin. Om staten och landets kommuner agerar tillsammans, för att fördela ansvaret, så klarar vi det!

Våra kommuner vill lyfta tillväxtperspektivet där övergripande fokus ska vara att stärka kommunens tillväxt där nyanlända ges möjlighet att inkluderas. Den gemensamma målbilden ska vara starka, växande, attraktiva och socialt hållbara kommuner. Den lokala utformningen kommer se olika ut men med gemensamt fokus på lokal tillväxt och utveckling.

Vi vill också stärka individens möjlighet till snabb etablering och underlätta samarbetet mellan myndigheterna. Vi vill skapa möjligheter för en nyanländ att få tillgång till samhällsservice och information samlad. Arbetet för ett socialt hållbart samhälle kräver att samhällets olika funktioner och insatser arbetar mot samma mål.

Det handlar om tidiga insatser och ett långsiktigt perspektiv. Vi vill att våra kommuner ska växa och utvecklas. Det gör vi genom inkludering, att få alla som lever och verkar i våra kommuner att känna sig delaktiga i och

ansvariga för vår samhällsutveckling. Men den som inte bjuds in att delta i samhället kan heller aldrig känna sig som en del av det. Därför är även förebyggande arbete viktigt. Så bygger vi ett samhälle för alla!

Ur insikten om möjligheterna och viljan att skapa växande och socialt hållbara kommuner arbetar vi för att skapa mötesplatser för människor och vara en konstruktiv kraft med fokus på tillväxt och välfärd. Vi vill ta ett gemensamt ansvar för ett hållbart flyktingmottagande som grundar sig på en interkulturell samhällsutveckling. Det behövs en samlande berättelse om vad den svenska gemenskapen ska vila i och byggas av. Våra kommuner vill inte bara vara en del av den berättelsen, vi vill vara med och skriva den.

Vi i Borlänge, Falköping, Lindsberg och Nässjö, är övertygade om att möjligheten att bedriva en human flyktingpolitik och en öppen invandringspolitik hänger ihop med en välfungerande integrationspolitik. Vi behöver en politik som förmår ta till vara nyanländas kreativa krafter så att vi tillsammans kan utveckla samhället. Det är avgörande att nyanlända personers kompetens tas tillvara och får växa så att de ges möjlighet att bidra med arbetsinsatser så fort som möjligt. Gärna från första dagen i Sverige.

Våra kommuner är fast beslutna om att fortsätta prioritera integrationsfrågan. Det gör vi genom att i denna offensiv lyfta fram våra främsta prioriteringar under 2017–2018. Vi vill bidra med att sprida kunskap och erfarenhet, bidra till nya lösningar och perspektiv och vi är beredda att gå före och bryta ny mark för framtidens hållbara samhällsutveckling.

Vi kan. Och kan vi, så kan hela Sverige!

Jan Bohman
Borlänge kommun

Conny Johansson
Falköpings kommun

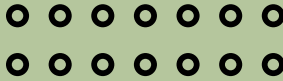
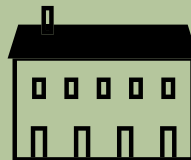
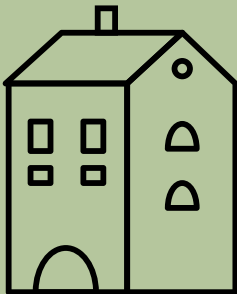
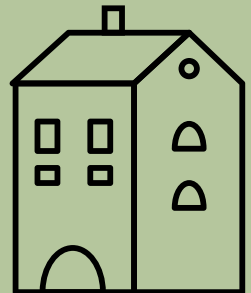
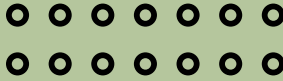
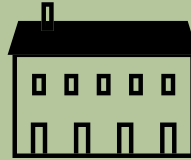
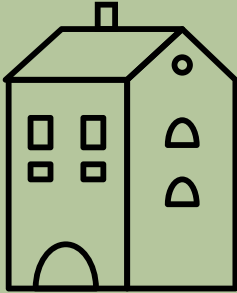
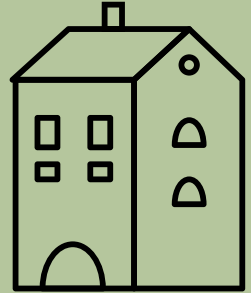

Irja Gustavsson
Lindsbergs kommun

Anci Magnusson
Nässjö kommun

Arbete

Arbete är nyckeln till ett hållbart samhälle. Att kunna försörja sig själv och sina nära genom eget arbete ger självrespekt. Ett aktivt arbetsliv är centralt för lyckad integration i hela samhällslivet. Våra kommuner vill vara tillväxtkommuner och det kan vi vara med växande befolkningar när vi ges möjlighet att skapa kreativa lösningar.

Vi vill ge alla människor möjlighet att delta i arbetslivet. Både för individens självkänsla och för det grundläggande samhällskontraktet är det viktigt att alla som kan arbeta också ges möjlighet till det. Det är viktigt att alla nya arbetssökande, långtidsarbetslösa och arbetsföra erbjuds möjlighet till arbete så fort som möjligt. Vi vet att ju längre tid individen är borta från arbetsmarknaden desto svårare är det att återkomma. Vi människor vill bidra till samhällsutvecklingen genom vårt arbete och utifrån individuella behov ska samhället ge hjälp att skaffa den kompetens som krävs och kunna erbjuda vägar till jobb. Det gynnar även den lokala arbetsmarknaden och företagens tillväxt.

Det behövs smarta lokala lösningar för att utbilda och matcha människor med arbete. Samverkan mellan Arbetsförmedlingen, kommunen och parterna på den lokala arbetsmarknaden kan ofta på ett mer nära och flexibelt sätt lösa utmaningarna att få människor i arbete. Lokala insatser utan krav på nationella upphandlingar av åtgärder och arbetsmarknadsutbildning kan vara avgörande för att fler har ett arbete att gå till och för att företag och organisationer kan utvecklas på orten. I den föränderliga arbetsmarknaden blir det avgörande med vår omställningsförmåga och att skapa goda förutsättningar att utveckla framtidens arbeten. Våra kommuner vill att de lokala arbetsförmedlingarna ska ha rätt att göra regionala och lokala upphandlingar.

Vi är medvetna om att vägen till arbete ofta går genom utveckling av språket och vi vill gå i spetsen för individuella lösningar där språkkunskaper kan förvärfvas på olika sätt och där samverkan mellan myndigheter, civilsamhälle och näringsliv skapar de bästa förutsättningarna. Vi ser behov av arbetsuppgifter som kan utveckla och skapa mervärde till idag pressade arbetsorganisationer, liksom utveckling av praktik, lärlingsutbildning och förstärkning av arbetsmarknadsutbildningar med exempelvis arbetsplatsförlagd SFI. Vi kan utveckla samverkan mellan arbetslivet och kommunala utbildningsanordnare, yrkeshögskola och universitet för att svara mot individens och arbetsmarknadens nationella, regionala och lokala behov. Med fler människor får vi en större arbetsmarknad, särskilt om vi ges möjlighet att anpassa insatser till människans behov. Så skapar vi tillväxt och så skapas social hållbarhet.

Att skapa nya arbeten är en avgörande förutsättning för att bryta arbetslösheten. Nya vägar in till arbetslivet, utan att försämra tryggheten på arbetsmarknaden, är en viktig del för att inkludera människors kompetens i samhällsbygget. Snabbare och effektivare validering av människors kompetens är en utmaning. Vårt tänkande kring arbete blir ibland statiskt men antalet arbetstillfällen är inte statiskt och nya typer av arbeten utvecklas ständigt. Fler människor skapar dessutom i sig nya behov av varor och tjänster samtidigt som fler människor bidrar till att utveckla nya jobb som vi idag inte känner till.

Vi behöver arbeta med att omdefiniera och skapa fler nivåer i välfärdstjänsterna både i de legitimerade yrken såväl som andra välfärdstjänster och bättre matcha utbildningsnivå med arbetsuppgifter. Förutom behoven i näringslivet finns mycket välfärdstjänster som behöver utföras i våra kommuner. Nya arbeten kan utvecklas som samtidigt avlastar olika yrkesgrupper både inom skola, vård och omsorg, besöksnäring och gata/park för att nämna några områden.

Utbildning

Den viktigaste nyckeln för de mest utsatta är en skola som fungerar, som förmedlar kunskap, som ger redskap för framtiden och som garanterar trygghet, utveckling och jämlikhet. Vårt mål är en skola som säkerställer likvärdighet och där låg eller ingen utbildningsnivå i familjen inte tillåts gå i arv.

Vi behöver en likvärdig skola som kompenserar barn efter behov och förutsättningar. Skolsegregationen har drabbat socioekonomiskt utsatta grupper hårt och det finns en ökad andel barn och unga som saknar meningsfull fritid samtidigt som vi vet att inlärningen tappar fart under framförallt längre lov. Genom att skapa förutsättningar för alla elever att få mer tid att träna de färdigheter och förmågor som de redan övat på under läsåret även på lov kan elevernas självförtroende stärkas, kunskaper inför kommande läsår förbättras och bidra till en ökad möjlighet att nå högre mål.

Under senaste åren har andelen utrikesfödda elever ökat vilket ställer nya krav på skolan. Den likvärdiga och kompensatoriska skolan behöver förstärkas. En förutsättning för att lyckas är att verksamheten förmår möta och ta tillvara elevernas utbildningsbakgrund och förmår stödja och utveckla modersmålet så att det går att bygga vidare på de förkunskaper som finns. Vi är övertygade om att en ökad pedagogisk flexibilitet där skolans professioner samverkar och tänker nytt för att möta elevernas behov krävs. Eftersom efterfrågan på pedagoger, så som t.ex. modersmåls lärare, inte matchar tillgången behöver åtgärder vidtas som underlättar vägen för nyanlända att bli pedagoger men vi behöver också hitta nya vägar att använda den kompetens som finns. Genom språkförstärkta kurser kan fler elever gå nationella kurser. Det kollegiala lärandet, med pedagogiska samtal och systematiskt kvalitetsarbete är framgångsfaktorer i detta.

Sverige har välkomnat många nyanlända ungdomar de senaste åren. Att komma till Sverige som 15-åring gör det svårt att läsa ikapp grundskolan och bli behörig till gymnasiet. Tiden räcker inte för att hinna med gymnasiekompetensen, vilken idag är en förutsättning för arbete.

Vi vill därför skapa bättre förutsättningar genom att fokusera mer på individens behov och skapa friutrymme i timplanen. Vidare behövs en utvecklad kulturell kompetens i skolan som syftar till samverkan mellan människor oavsett vilken kultur de kommer från eller vilka socioekonomiska bakgrunder de har.

Vi vill därför att delar av grundskolan och gymnasiet ska kunna vara en arbetsmarknadsinsats, som en avgiftsfri kompensatorisk åtgärd, om behoven finns som vuxen att skaffa sig gymnasiekompetens.

Skolan är samtidigt ingen isolerad verksamhet utan vi ser hur segregationen i samhället även drabbar skolan. Vi behöver hitta tillbaka till en likvärdig skola där samhällets olika grupper möts i samma skola. Det ökar sammanhållningen och motverkar ett samhälle som dras isär. Vi tror och erfarenhet visar att skolor där olika samhällsgrupper möts och där resurser samlas lokaliseras samt där skolan kompenserar för individuella behov, också presterar bättre resultat. Att hänvisa läxläsning till familjens ansvar är inte rätt väg att gå. Skolan behöver hjälpa varje elev att klara skolan i skolan.

Bostäder

Hur våra städer är planerade och fysiskt utformade, hur människor lever, ger effekter för hur samhället fungerar. Genom offensiva inkluderande satsningar på bostadsbyggande och utbyggnad av infrastruktur skapas tillväxt. Hela kedjan från asylmottagande till uppehållstillstånd behöver analyseras så att bostadsförsörjningen fungerar bättre.

Hur vi löser bostadsfrågan är centralt för ett socialt hållbart samhälle, inte minst mot bakgrund av hur många som söker sig till Sverige. I det uppkomna läget krävs långsiktiga perspektiv och lösningar. Alla kommuner och verksamheter behöver bidra till att lösa den akuta bostadsbristen men i nästkommande fas behövs både eftertanke och långsiktighet. Samtidigt som vi behöver en ny storsatsning i allmännyttan behöver vi lära av tidigare misstag och faktiskt bygga bort segregation.

Kommunerna har i och med befolkningsökningen möjlighet att utveckla nya bostadsområden med utgångspunkt i det socialt hållbara. Blandad bebyggelse kan leda till nya mötesplatser och offentliga rum där människor från olika grupper får plats. Våra kommuner behöver erbjuda en mångfald av bostäder, få igång bostadsbyggandet och skapa en flyttkedja. Vi behöver en stads- och bostadsplanering som möjliggör integration och en boendemiljö som uppmuntrar till möten mellan människor. En utmaning är ofta att där lediga bostäder finns saknas arbetstillfällen, och tvärt om. Placeringen av anläggningsboenden för asylsökande sker många gånger i svaga arbetsmarknadsområden eftersom tillgången på lokaler kan vara lättare där. Samtidigt vet vi att då många rotar sig på dessa platser och efter beviljat uppehållstillstånd blir kvar på orten så ökar trångboddheten.

Våra förslag

Allmänna områden

Vi är öppna för att vara pilotkommuner inom olika utvecklingsområden där regeringen, myndigheter eller organisationer ser utvecklingsbehov, som stämmer överens med våra kommuners ambitioner.

Vi vill vara pilotkommuner för

- en samlad forskningsinsats om effekter gällande utbildning, arbete och bostäder i små kommuner med stort flyktingmottagande
- spridning av erfarenheter av lokala utmaningar och lösningar

UNGVUX

I februari 2017 lämnade vi gemensamt in ett förslag till regeringen om att bli pilotkommuner för UNGVUX.

En utbildningsform som står nära arbets- och föreningslivet lokalt, som är individuellt anpassad, vänder sig till alla som saknar gymnasieutbildning och som leder till arbete.

Läs mer om UNGVUX på:

www.vemfn.se/ungvux

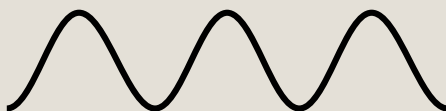

Arbete

Vi vill utveckla Fyrkommunsmodellen – en likvärdig modell för att skapa bättre lokala förutsättningar på arbetsmarknaden. För detta behövs ett sanktionerat friutrymme för lokala styrgrupper att få använda statliga medel för att skapa lokal målstyrning med samordnade resurser både vad gäller utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser för arbetsmarknadens parter.

För att kunna bättre kunna svara för individens behov och matcha den med den lokala arbetsmarknadens vill vi tillsammans planera och genomföra direkt anpassade arbetsmarknadsinsatser med statliga medel, som beslutas lokalt. Individen ska stå i centrum. Företagarperspektivet med ett tydligt entreprenörsfokus är en viktig del.

Modellen ska utvecklas i samarbete med arbetsmarknadens parter, fackliga företrädare och civilsamhället. Tanken är att etableringsersättning eller annat ekonomiskt bistånd ska styras utifrån den enskildes behov för att nå målet om anställningsbarhet och en rimlig chans till egen försörjning.

Vi vill ta nya grepp på arbetslösheten genom att göra kommunerna till en lika tydlig spelare som näringslivet. När näringslivet tar emot en praktikant eller anställer en långtidsarbetslös med tidigare arbetslivserfarenhet, ska kommunen göra detsamma. Och vice versa.

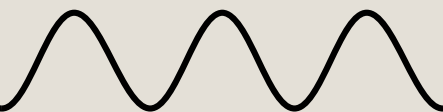
Utbildning

Vi vill vara pilotkommuner för nya arbetssätt. Alla elever generellt och sent anlända specifikt ska ha en rimlig chans att klara skolan. Därför vill vi prova alternativa förskole-, skol- och arbetsformer där eleverna får tid att klara en grundläggande utbildning. Vi vill göra mer individuella anpassningar av innehåll för nyanlända elever som påbörjar skolgången i Sverige år så att de kan få bättre förutsättningar att uppnå behörighet till gymnasieskolan. Vi vill utveckla en kulturell kompetens inom skolans värld för att bättre kommunicera och samverka mellan elever, lärare och föräldrar. Vi är öppna för samverkan med andra utbildningsanordnare som folkbildningen.

Vi vill vara pilotkommuner för att testa språkintröduktion genom stöd för nyanlända inom gymnasiets nationella kurser. Utveckla språkförstärkta gymnasiekurser baserat på de framgångsfaktorer vi redan har med språkförstärkta vuxenutbildningar.

Vi vill vara pilotprojekt för att möta skolkommisionens förslag om sektorbidrag och miniminivåer genom att utveckla en fördelningsmodell som kan användas av alla kommuner.

Nationellt ligger ett förslag att kommuner ska vara skyldig att anordna lovskola för årskurs 8 och 9 i grundskolan. Vi vill utöka lovskolan till att gälla alla elever i grundskolan eftersom vi förordar ett proaktivt arbete med tidiga insatser.

Bostäder

För att komma till rätta med utmaningarna för bostadsbyggande krävs förenklade planprocesser och begränsningar i möjligheten att överklaga. Ett överklagande får inte fördröja byggstarten mer än sex månader. Vi vill därför att en sexmånaders prövninggaranti införs. Om beslut inte fattats tidsramen faller överklagandet utan möjlighet till ny prövning.

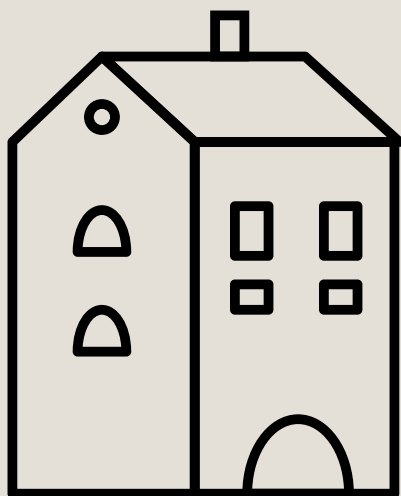
Vi vill att systemet med statliga kreditgarantier utvecklas för att möjliggöra byggande av bostäder i alla kommuner, även på så kallade svaga bostadsmarknader i landsortskommuner.

Vi vill vara pilotkommuner för användandet av hus och lägenheter på andra sätt för att skapa blandat inkluderat boende. Låt oss få utveckla vår idé att blanda bostadsrätter och

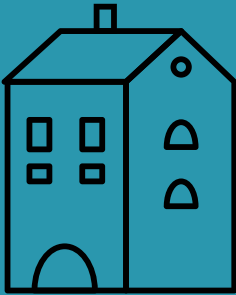
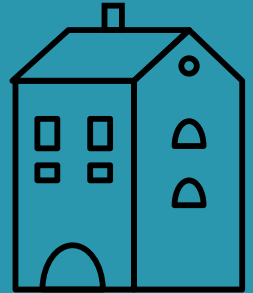
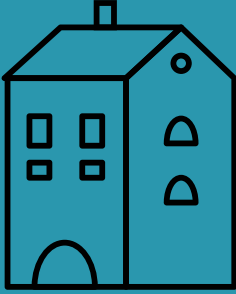
hyresrätter i samma hus för att på sikt utveckla regleringen så att det vid byggande av bostadsrätter kan krävas ett visst antal hyresrätter i samma byggnad.

Vi vill utveckla allmännyttan genom att koppla yrkesutbildningar till byggande. För att bostadsmarknaden ska gynnas och tillgången till byggarbetskraft stärkas.

Vi vill utveckla konceptet med mötesplats utifrån ett längre perspektiv eftersom vi ser att nyanlända behöver hjälp till självhjälp. Tanken är att bygga vidare på ”Mötesplatser och information” där Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Skatteverket och andra aktörer samverkar.

Exempel från kommunerna

Borlänge: Sveriges största sommarskola

Sveriges största sommarskola finns i Borlänge. Förra året var 645 elever registrerade under totalt nio veckor, en markant ökning från året dessförinnan då 399 elever var anmälda. Sommarskolan är ett samarbetsprojekt mellan Borlänge Kommun och projektet ”Borlänge möjligheternas stad” som drivs av Borlänge bandyklubb med medel från Allmänna Arvsfonden.

Upplägget är skola på förmiddagen och aktivitet på eftermiddagen. Mellan klockan 9–12 är det undervisning i matematik, engelska och svenska och på eftermiddagen är det ferieaktiviteter där totalt 25 föreningar erbjuder allt från bandy, biljard och fotboll till graffiti, teater och dans, och mer däremellan. Det blir i genomsnitt fem aktiviteter per dag att välja på under hela sommaren. Sommarskolan är frivillig, man väljer hur många veckor man vill gå, och den är uppdelad i ett högstadium och ett mellanstadium med maximalt 20 elever i varje klass.

Borlänge har tagit emot många ensamkommande flyktingbarn, sommaren 2015 var 50 ensamkommande barn registrerade, och den första skolenhet de möts av är sommarskolan. Framgångsfaktorerna beror till stor del på personalen. Det sker en bred rekrytering genom nätverk och det blir en bra mix av lärare, feriearbetare, resurspersonal och ledare av aktiviteter. Man har satsat mycket på flerspråkighet, mångfald och jämställdhet i personalstyrkan. Ungefär 30 lärare behövs och i januari hade man redan hälften av tjänsterna tillsatta, eftersom folk hör av sig självmant och vill vara med.

Ferieaktiviteterna är ett mycket viktigt inslag i sommarskolan och är mycket populärt. Många av eleverna går i skolan för att få vara med på eftermiddagens aktiviteter. Eleverna får en bra väg att komma in i olika kultur- och idrottsföreningar som finns i Borlänge samt att de får ett mer meningsfullt sommarlov än vad många av eleverna annars inte skulle ha haft. Glädje, gemenskap och engagemang blir en inkörsport in i samhället, ett samhälle Borlänge vill att de ska fortsätta utveckla och förändra till det bättre.

De fina resultaten av sommarskolans arbete syns i både betyg och utvärderingar från eleverna. Goda effekter visar sig också för till exempel ett bostadsbolag i kommunen som tydligt kunde se stora minskade kostnader för skadegörelse på sommaren, där de själva gjorde kopplingen till sommarskolan.

Falköping: Modersmåls lärare stödjer nyanlända elever

I Falköping har man genomfört en satsning som kommer hjälpa flerspråkiga barn att klara av skolan och ge nyanlända vuxna jobb. Det är målsättningen med utbildningen studiehandledare/modermålsstödjare.

Satsningen går ut på att flerspråkiga barn får stöd att klara av skolan och nyanländas kompetens tas tillvara i pilotprojektet ”Bristyrkesutbildning för Studiehandledare / Modermålsstödjare” som är en sex månaders utbildning. De som går utbildningen ska fungera som extra resurs i förskola eller skola för flerspråkiga barn samtidigt som de får viktig förståelse om det svenska skolsystemet. De blir en brygga mellan olika kulturer och den språkliga support med kunskap om kunskapskraven som behövs för att eleverna ska kunna tillgodogöra sig utbildningen och nå skolans mål.

Projektet är det första i sitt slag i Sverige. Det fångar upp människor som har erfarenhet, kompetens och ibland även lärarutbildning från sitt hemland och har som ambition att arbeta inom förskola och skola i Sverige. Det är främst barn med somaliska, arabiska eller tigrinja som modersmål, som behöver hjälp för att kunna följa med i skolarbetet.

Det är två deltagargrupper med 20 elever sammanlagt som läser kursen. Den första månaden är det enbart studier och därefter kombineras studier med praktik. Alla elever gör praktik först inom förskolan och därefter grundskolan för att få se och uppleva helheten. I kursen ingår att läsa om det svenska skolsystemet, om betygssystemet, inflytande och värdegrund. Målet med utbildningen är just att deltagarna ska få kunskap om den svenska skolans uppdrag och ansvar, lära sig mer om regelverk och styrdokument, lärarens ansvar, skolans ansvar och hur man som studiehandledare kan stödja elevers förmåge- och kunskapsutveckling.

För att kunna arbeta som lärare i Sverige måste personer med en utländsk lärarutbildning genomgå en valideringsprocess då man granskar hemlandets utbildning och bestämmer vad som behöver kompletteras, detta kan ta lång tid. Genom att bli Studiehandledare kan människor snabbare komma ut i arbete. Förhoppningen är också att utbildningen ska inspirera några av deltagarna att söka sig vidare till en lärarutbildning eller validering.

Den första gruppen är klara med sin utbildning i slutet på maj, och den andra gruppen är klara en månad senare. Tolv personer kommer att få tillsvidareanställningar men på Barn- och utbildningsförvaltningen i Falkö-

pings kommun är man övertygad om att även övriga kommer att anställas på visstidsanställningar.

Inom en snar framtid är det fullt möjligt att det finns utbildning för Studiehandedare/ Modermålsstödjare i hela landet. Ett flertal kommuner har hört av sig till Arbetsförmedlingen i Falköping och till Barn- och utbildningsförvaltningen för att höra mer om projektet.

Lindesberg: Bovärdar, ett framgångskoncept

Frustrationen mellan hyresgästerna och bostadsbolaget var stor och kostnaderna för sophantering och slitage höga – lösningen var varken arga lappar, hyreshöjning eller vräkning – utan kommunikation i form av två bovärdar.

Bovärdar som behärskar sju språk tillsammans är en stor fördel när människor med olika kulturell och etnisk bakgrund bosätter sig i kommunen. Det upptäckte bostadsbolaget LIBO i Lindesbergs kommun under det halvåret som de prövade projektet och permanentade verksamheten direkt när man såg de positiva effekterna.

De två bovärdarna har till uppgift att underlätta kommunikationen mellan bostadsbolaget och de nya hyresgästerna. De informerar och instruerar hyresgästerna så att boendet fungerar och minimerar på sätt kostnader för bland annat slitage. De ser till att brand- och säkerhetsrutiner fungerar och bidrar allmänt till att boendet minimerar friktion som kan uppstå när man inte förstår varandra.

Kostnaderna för avfallssorteringen sjönk drastiskt och pengarna som använts till avgifter för att sopsorteringen inte sköttes korrekt, visade sig snabbt täcka de två bovärdarnas lön. Andra exempel på förbättringar är att trappuppgångar inte längre fungerar som förråd och därmed riskerar brandsäkerheten och att användandet av vatten och tvättstugor fungerar mycket bättre idag.

De två kvinnliga bovärdarna, en somalier och en kurd, var en mycket lyckad rekrytering. Problem som har uppstått var att en del män har svårt att lyssna till vad en kvinna säger och bestämmer, detta styrs upp genom att LIBO tydliggör bovärdarnas roll. Bovärdarna utför dessutom ronder där varje lägenhet regelbundet besöks. Man går bland annat igenom hur det fungerar med skötsel, säkringar, rengöring och felanmälningar. Hyresgästerna skriver sedan under att de fått informationen.

Bovärdarnas jobb blev ett vinnande koncept – från ett projekt på prov till en värdefull del av verksamheten.

Nässjö: Yrkes-SFI inom räddningstjänsten

Tiden då räddningstjänsten endast ägnade sig åt att släcka bränner och klippa ut människor ur krockade bilar är förbi. Idag arbetar man lika mycket med att förebygga olyckan som att ta hand om dess konsekvenser när väl den uppstått. För att framgångsrikt nå ut till alla grupper är det viktigt att räddningstjänstens personalsammansättning också speglar samhällets – inte minst vad gäller etnicitet. Det faktum att dessutom fyra av tio brandmän går i pension kommande år och en ökad rörlighet bland yngre medarbetare har fått Höglandets räddningstjänstförbund att söka efter framtida medarbetare utanför de traditionella sfärerna.

Hösten 2016 startade projektet SFI med räddningstjänstinriktning i Nässjö kommun. Projektet kombinerade SFI-undervisning med utbildning och praktik inom räddningstjänsten. Det grundade sig på samma tanke som all annan yrkes-SFI i Nässjö kommun nämligen att genom extra stöd och specialriktade utbildningsinsatser underlätta för människor med annan språklig och kulturell bakgrund att hitta en plats på arbetsmarknaden.

Sagt och gjort, i oktober 2016 gick startskottet. Under fem månader fick tio elever dels jobba med att utveckla sina svenskkunskaper, dels genomgå en förberedande grundutbildning till brandman, även kallad preparandutbildning. Vid olika tillfällen under utbildningsperioden, två veckor i taget, sprängdes praktikperioder med både förebyggande och operativ inriktning in. De tio eleverna togs fram bland annat genom de anställningstester som normalt används inom räddningstjänsten vid rekrytering.

Projektets del 1 avslutades i februari 2017 och har nu övergått till regelbunden och praktisk övning tillsammans med ordinarie personal.

En regelrätt rekrytering av nya medarbetare påbörjas av Höglandets räddningstjänstförbund under 2017. Förhoppningen är att någon av de tio i det här läget är tillräckligt förberedda för att kunna erbjudas anställning!

Projektet har genomförts i ett nära samarbete mellan Arbetsförmedling, SFI samt Höglandets räddningstjänstförbund.

Kontakta oss!

Borlänge

Marcus Hjelm

marcus.hjelm@borlange.se

070-532 83 80

Falköping

Catharina Ungh

catharina.ungh@falkoping.se

072-549 98 57

Lindesberg

Nanette Danielsson

nanette.danielsson@lindesberg.se

073-746 23 56

Nässjö

Alexander Lowejko

alexander.lowejko@nassjo.se

070-382 18 70

För spridning.

"Sverige kan" uppdateras löpande, version 2017-07-02

Produktion: Small World

Grafisk design: Karin Rosenberg & Nils Jarlsbo, Small World

www.vemfn.se
[#vemfn](https://twitter.com/vemfn)

